

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.03.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 30.12.2015, 32

Metsaseadus¹

Vastu võetud 07.06.2006

[RT I 2006, 30, 232](#)

jõustumine 01.01.2007, osaliselt 01.07.2007. a.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
24.01.2007	RT I 2007, 12, 64	20.07.2007
10.12.2008	RT I 2008, 56, 314	01.01.2009
11.12.2008	RT I 2008, 58, 328	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.12.2010	RT I, 05.01.2011, 13	15.01.2011
28.02.2013	RT I, 20.03.2013, 1	01.04.2013
20.11.2013	RT I, 11.12.2013, 1	01.01.2014, osaliselt 01.07.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014, osaliselt 01.01.2015, 01.01.2017 ja 01.01.2019
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
20.06.2014	RT I, 08.07.2014, 3	01.08.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
11.02.2015	RT I, 04.03.2015, 1	14.03.2015
18.02.2015	RT I, 12.03.2015, 4	01.10.2015, osaliselt 01.03.2016
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 4	01.07.2015
09.12.2015	RT I, 30.12.2015, 1	18.01.2016

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib metsanduse suunamist, metsa korraldamist ja majandamist ning keskkonnale käesoleva seaduse tähenduses tekitatud kahju hüvitamist ja sätestab vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.

(2) Käesoleva seadusega sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, võttes arvesse käesoleva seaduse erisusi.

(3) Käesoleva seaduse alusel ettekirjutuse tegemisel lähtutakse asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud, võttes arvesse käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse eesmärk

(1) Käesoleva seaduse eesmärk on tagada metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästev majandamine.

(2) Metsa majandamine on säästev, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse.

§ 3. Mets ja metsamaa

(1) Mets on ökosüsteem, mis koosneb metsamaast, sellel kasvavast taimestikust ja seal elunevast loomastikust.

(2) Metsamaa käesoleva seaduse tähenduses on maa, mis vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

1) on metsamaa kõlvikuna kantud maakatastrisse;

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

2) on maatükk pindalaga vähemalt 0,1 hektarit, millel kasvavad puittaimed kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti.

(3) Metsamaaks ei loeta õuemaad, elumaa, pargi, kalmistu, haljasala, marja- ja viljapuuaiad, puukooli, aiandi, dendraariumi ning puu- ja põõsaistandike maad.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(4) Puu- ja põõsaistandik käesoleva seaduse tähenduses on puude ja põõsaste intensiivseks kasvatamiseks rajatud kasvukoht mittemetsamaal, kus puid ja põõsaid kasvatatakse regulaarse seaduga ning majandatakse ühevanuselistena.

§ 4. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse metsamaa, sellel kasvava taimestiku ja seal eluneva loomastiku suhtes.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata:

1) väiksema kui 0,5 hektari suuruse metsamaa lahustüki suhtes;

2) maa suhtes, mis vastab küll käesoleva seaduse § 3 lõike 2 punkti 2 nõuetele, kuid kus puude keskmine vanus ei ületa kümme aastat ning maa ei ole maakatastrisse kantud metsamaana;

3) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

4) maatüki või kinnisasja suhtes, kus projekteerimistingimuste või detailplaneeringu kohaselt on kavandatud metsa majandamisest erinev maakasutus.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

5) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Metsamaa lahustükk käesoleva seaduse tähenduses on eraldiasuv metsaosa, mida igast küljest ümbritsevad muud kõlvikud kui mets.

§ 5. Riigimetsamaa

(1) Keskkonna stabiilse seisundi ja metsa mitmekülgse kasutamise tagamiseks peab riigimetsamaa pindala moodustama vähemalt 20 protsenti Eesti Vabariigi maismaa pindalast.

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

2. peatükk METSANDUSE SUUNAMINE

§ 6. Riigi ülesanded metsanduses

(1) Riigi ülesanded metsanduses on:

1) metsanduse suunamine ning selleks metsandust käsitleva valdkonna arengukava ja metsandust reguleerivate õigusaktide väljatöötamine;

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

2) metsa hea seisundi tagamine;

3) metsaressursi arvestuse pidamine;

4) erametsanduse toetamine;

5) riigimetsa valitsemine ja majandamine;

6) riikliku järelevalve korraldamine;

7) metsaelustiku mitmekesisuse kaitse tagamine.

(2) Riigi ülesannete täitmist metsanduses koordineerib Keskkonnaministeerium.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud erametsanduse toetuste haldamise ülesande võib Keskkonnaministeerium volitada erametsanduse arendamiseks ja toetamiseks moodustatud sihtasutusele, kellel on metsanduse valdkonna toetuste menetlemisel küllaldane kogemus, ja sõlmida temaga halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4) Järelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel sõlmitud halduslepingu täitmise üle teostab Keskkonnaministeerium.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolset või kui esineb muu põhjus, mis takistab sihtasutusel jätkata haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasist täitmist Keskkonnaministeerium.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

§ 7. Metsandust käsitlev valdkonna arengukava

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(1) Metsanduse suunamiseks koostatakse iga kümne aasta jaoks metsandust käsitlev valdkonna arengukava.

(2) Metsandust käsitlevas valdkonna arengukavas määratakse metsanduse arengu eesmärgid ning kirjeldatakse nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ja vahendeid.

(3) [Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(4) Metsandust käsitleva valdkonna arengukava koostamiseks moodustab valdkonna eest vastutav minister töögrupi, kelle tegevusse kaasatakse metsandusega tegelevad uurimisasutused ning muud olulised metsandusega seotud huvigrupid.

(5) Metsandust käsitleva valdkonna arengukava kinnitab Riigikogu.

(6) Mitte harvemini kui üks kord kahe aasta jooksul esitab Vabariigi Valitsus Riigikogule metsandust käsitleva valdkonna arengukava täitmise aruande.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 8. [Kehtetu -RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

§ 9. Metsaressursi arvestuse riiklik register

(1) Riik peab metsa paiknemise, pindala, tagavara, seisundi, kasutamise ja selle kitsenduste arvestust metsaressursi arvestuse riiklikus registris.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(2) Metsaressursi arvestuse riikliku registri asutab ja registri põhimääruse kinnitab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 10. Erametsanduse toetamine

(1) Riik toetab:

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

1) erametsaomanike nõustamist ja koolitamist;

2) konsulentide koolitamist ja konsulentidele kutse omistamist ning konsulentide atesteerimist metsamajandamise valdkonnas;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) erametsaomanike metsa majanduslike, ökoloogiliste, sotsiaalsete ja kultuuriliste väärtuste suurendamiseks tehtavaid investeeringuid ning metsakasvatustöid, sealhulgas pärandkultuuri ja vääriselupaikade säilitamist ning metsaparanduseks tehtavaid töid;

4) erametsaomanike metsandusalast ühistegevust;

5) meetmeid erametsas metsaomanikust sõltumatult tekkida võivate metsakahjustuste ärahoidmiseks ja nende leviku tõkestamiseks;

6) erametsaomanike metsa inventeerimist ja metsamajandamiskava koostamist.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Toetust võib saada erametsaomanik, metsaühistu või konsulent.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(3) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(4) Erametsaomanik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline ja eraõiguslik juriidiline isik, kellel on metsamaa.

(5) Metsaühistu käesoleva seaduse tähenduses on mittetulundusühing või tulundusühistu, mille põhikirjakohane tegevus on metsa majandamine ning mille liikmed on füüsilised või eraõiguslikud juriidilised isikud, kellel on metsamaa.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(5¹) Konsulent käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellele on kutseseaduse alusel ja selles sätestatud korras omistatud konsulendi kutse metsamajanduse valdkonnas. Konsulendina võib tegutseda ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isik, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Maamajanduse Infokeskus.

[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 18.01.2016]

(6) Toetuse saaja peab olema:

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

- 1) maksuvõimeline, tema vara ei tohi olla sekvesteeritud ja tema suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimismenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 2) täitnud kõik oma kohustused riiklike ja kohalike maksude osas;
- 3) kasutanud talle varem antud metsandusalaseid toetusi sihipäraselt.

(7) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(8) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(9) Kui pärast toetuse andmist selgub, et toetuse saaja esitas valeandmeid, ei kasutanud toetust sihipäraselt või selguvad asjaolud, mis oleks tinginud taotluse rahuldamata jätmise, nõuab Keskkonnaministeerium või käesoleva seaduse § 6 lõike 3 alusel Keskkonnaministeeriumiga halduslepingu sõlminud isik toetuse saajalt toetusena saadud raha tagasimaksmist.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(9¹) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- 1) taotleja, toetuse saaja või taotlus ei vasta vähemalt ühele toetuse saamise nõudele;
- 2) toetuse liigi või tegevuse rahastamise eelarve ei võimalda teha taotluse rahuldamise otsust;
- 3) taotluses on teadlikult esitatud valeandmeid;
- 4) taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;
- 5) taotleja ei võimalda kontrollida enda või taotluse vastavust toetuse saamise nõuetele;
- 6) taotleja ei ole varem kasutanud käesoleva seaduse alusel antud toetusi sihipäraselt;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

7) taotlejal on täitemenetluses lapse elatise võlgnevus.

[RT I, 12.03.2015, 4- jõust. 01.03.2016]

(9²) Toetuse sihipärase kasutamise kontrollimisel on toetuse andjal õigus:

- 1) kontrollida kõiki taotleja valduses olevaid dokumente, sealhulgas finantsdokumente, mis omavad tähtsust toetuse sihipärase kasutamise kontrollimisel;
- 2) teostada kohapealset kontrolli taotleja või toetuse saaja juures, sealhulgas tutvuda toetatava töö, tegevuse või investeerimisobjektiga ning viibida asjaomasel kinnisasjal või hoones;
- 3) puuduste avastamise korral nõuda nende kõrvaldamist määratud tähtajaks.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(10) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(11) Toetuse andmise alused, taotlusele esitatavad nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise korra, taotluse hindamise alused ning toetuse tagasinõudmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(12) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(13) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(14) Taotluse rahuldamise, taotluse rahuldamata jätmise, toetuse maksmise ja tagasimaksmise ning muud toetusega seotud otsused teeb Keskkonnaministeerium või käesoleva seaduse § 6 lõike 3 alusel Keskkonnaministeeriumiga halduslepingu sõlminud isik.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(14¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 14 nimetatud otsuse peale esitatud vaie lahendatakse 30 päeva jooksul vaide seda läbivaatavale asutusele edastamisest arvates.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(15) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(16) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3. peatükk

METSA KORRALDAMINE

§ 11. Metsa korraldamine

(1) Metsa korraldatakse eesmärgiga saada andmeid metsa seisundi ja varude suuruse kohta, nõustada metsaomanikku ja kavandada pikaajalisi metsamajanduslikke tegevusi.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Metsa korraldamine koosneb järgmistest toimingutest (edaspidi *metsakorraldustööd*):

1) metsa inventeerimine;

2) metsamajanduslike tööde planeerimine;

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Metsa korraldatakse **valdkonna eest vastutava ministri**määrusega kehtestatud metsa korraldamise juhendi alusel.

(4) **Metsa korraldamise juhendiga** sätestatakse:

1) metsa kaardistamise tingimused;

2) metsa inventeerimise eesmärgid ja meetodika;

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

3) metsa majandamise viiside ja võtete kavandamise nõuded;

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

4) metsa raiemahu arvestamise meetodika;

5) metsamajandamiskava koostamisele esitatavad nõuded.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(4¹) Metsa inventeeritakse ülepinnaalse takseerimisega katastri- või majandamisüksuste kaupa või statistilise valikmeetodiga. Metsa inventeerimisandmed, välja arvatud statistilise valikmeetodiga saadud, kehtivad kümme aastat nende kandmisest koos metsakaardi andmetega metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse. Registrisse kantavad inventeerimisandmed ei tohi olla vanemad kui üks aasta.

[RT I, 05.01.2011, 13- jõust. 15.01.2011]

(4²) Uuendus-, harvendus- ja valikraie tegemiseks on kohustuslikud kehtivad inventeerimisandmed. Eeltoodu ei kehti kinnisasja suhtes, kus metsa pindala on väiksem kui kaks hektarit, füüsilisele isikule kuuluval kinnisasjal väiksem kui viis hektarit.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4³) Koos metsa inventeerimisega koostatakse metsaomanikule metsamajandamiskava, välja arvatud juhul, kui ta seda ei soovi.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(5) Riigieelarvest kaetakse metsa korraldamise kulud, mida riik teeb:

1) metsaressursi arvestuse pidamiseks;

2) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

3) toetuste maksmiseks käesoleva seaduse § 10 lõike 1 punkti 6 alusel.

(6) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 12. Metsakorraldustööde tegija loakohustus

Isikul või riigitulundusasutusel peab olema tegevusluba metsakorraldustööde tegemiseks (edaspidi *tegevusluba*).

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 12¹. Tegevusloa kontrolliese

(1) Tegevusluba antakse juriidilisele isikule või riigitulundusasutusele:

- 1) kellel on piisavalt tehnilisi vahendeid metsakorraldustööde tegemiseks vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud täpsustatud nõuetele;
- 2) kes teeb metsakorraldustöid metsakorraldajaga;
- 3) kes suudab täita käesoleva seaduse § 11 lõike 3 alusel sätestatud puistuelementide takseertunnuste määramise täpsusele esitatavaid nõudeid;
- 4) kes suudab täita metsamajanduslike tööde kavandamisel käesoleva seaduse § 11 lõike 3 alusel sätestatud nõudeid.

(2) Metsakorraldustööde tehniliste vahendite täpsustatud nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 12². Metsakorraldaja katsetööd, eksam ja tunnistus

(1) Metsakorraldaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kes on sooritanud eksami ja katsetöö metsakorraldustööde teoorias ja praktikas käesoleva seaduse alusel kehtestatud korras ning kellel on selle kohta kehtiv metsakorraldaja tunnistus.

(2) Metsakorraldaja katsetööd ja eksami korraldab Keskkonnaagentuur (edaspidi *agentuur*), kelle direktor moodustab selleks komisjoni ja määrab komisjoni esimehe.

(3) Metsakorraldaja eksami ja katsetöö sooritamise taotlemiseks peab taotleja:

- 1) omama metsandusalast kõrg- või kutsekeskharidust või sellele vastavat kvalifikatsiooni;
- 2) esitama agentuurile avalduse.

(4) Agentuur annab eksami ja katsetöö edukalt sooritanud isikule tema vajalikke tööoskusi ja teadmisi kinnitava tunnistuse või keeldub tunnistust andmast eksami ja katsetöö ebaõnnestunud soorituse tõttu.

(5) Metsakorraldaja katsetöödele ja eksamitele esitatavad nõuded, katsetööde ja eksamite korraldamise ning tulemuste hindamise, samuti metsakorraldaja tunnistuse andmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(6) Metsakorraldajana võib tegutseda ka välisriigi kutsevalifikatsiooni omandanud isik, kui tema kutsevalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsevalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsevalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Keskkonnaagentuur.

[RT I, 30.12.2015, 1- jõust. 18.01.2016]

§ 12³. Tegevusloa taotluse lahendamine

(1) Tegevusloa taotluse lahendab agentuur.

(2) Kui agentuur taotlust majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul ei lahenda, ei loeta tegevusluba selle tähtaja möödumisel ettevõtjale vaikimisi antuks.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 12⁴. Tegevusloa taotlemisel esitatavad andmed

Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 19 lõikes 2 sätestatule esitab metsakorraldustööde tegevusloa taotleja agentuurile järgmised andmed:

1) taotleja juures metsakorraldustöid tegevate isikute nimekiri, kus on märgitud isiku nimi, isikukood, metsakorraldaja tunnistuse number ja väljastamise aeg, töölepingu sõlmimise või ametisse nimetamise käskkirja kuupäev;

2) metsakorraldustööde tegemiseks kasutatavate ja nõuetele vastavate tehniliste vahendite nimekiri.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise erisused

Agentuur võib tegevusloa kehtetuks tunnistada muu hulgas, kui loa omaja:

1) on rikkunud metsakorraldustöödele esitatavaid nõudeid kolme kuu jooksul 15 protsendil katastriüksustel, mille metsade inventeerimisandmed on loa omaja esitanud metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse kandmiseks;

2) moonutab ühel katastriüksusel puistu kõrguse, rinnasdiameetri, vanuse, rinnaspindala või koosseisu andmeid nii, et see võib kaasa tuua keskkonnakahju vähemalt 6400 eurot;

3) määrab katastriüksusel kasvava metsa tagavara suurema veaga kui 25 protsenti.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 14.–§ 15. [Kehtetud -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

4. peatükk

METSA MAJANDAMINE

1. jagu Üldsätted

§ 16. Metsa majandamine

Metsa majandamine on metsa uuendamine, kasvatamine, kasutamine ja metsakaitse.

§ 17.–§ 22. [Kehtetud -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 23. Vääriselupaik ja selle kaitse

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(1) Vääriselupaik käesoleva seaduse tähenduses on kuni seitsme hektari suuruse pindalaga kaitset vajav ala väljaspool kaitstavat loodusobjekti, kus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemise tõenäosus on suur.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Vääriselupaiga klassifikaatori ja valiku juhendi kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**.

(3) Riigimetsas korraldab vääriselupaiga kaitset riigimetsa majandaja valdkonna eest vastutava ministri käskkirja kohaselt.

(4) Vääriselupaiga kaitseks sõlmitakse kinnisasja omanikuga notariaalne leping (edaspidi *leping*), mille alusel koormatakse kinnisasi isikliku kasutusõigusega riigi kasuks Keskkonnaministeeriumi kaudu tähtajaga 20 aastat. Lepingut saab sõlmida keskkonnaregistrisse kantud vääriselupaiga kaitseks.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Isiklik kasutusõigus on riigi õigus kasutada kinnisasja vääriselupaiga kaitseks. Riigil on õigus vääriselupaigas keelata või piirata majandustegevust vääriselupaiga kaitse-eesmärgist tulenevalt ja metsaomanik on kohustatud tagama vääriselupaiga säilimise.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(6) Vääriselupaiga kaitseks riigi kasuks isikliku kasutusõiguse seadmisel ja lepingu sõlmimisel on riigi volitatud esindaja erametsanduse arendamiseks ja toetamiseks asutatud sihtasutus, mille asutajaõigusi teostab Keskkonnaministeerium.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(7) Vääriselupaiga omandiõiguse üleminekul lähevad üle kõik vääriselupaiga kaitseks sõlmitud õigused ja kohustused. Vääriselupaiga omandi üleminekul ei ole omandajal õigust lõpetada lepingut ennetähtaegselt ühe aasta jooksul omandamisest arvates.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(8) Vääriselupaiga metsakasutuse kitsendustega põhjustatud kahju ja vääriselupaiga hooldamise kulu hüvitis (edaspidi *vääriselupaiga kasutusõiguse tasu*) makstakse kinnisasja omanikule riigi kasuks isikliku kasutusõigusega koormamise perioodil iga-aastaste võrdsete maksetena.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(9) Vääriselupaiga kasutusõiguse tasu arvutamisel kasutatakse käesoleva paragrahvi lõike 10 alusel kehtestatud meetodikat.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(10) Vääriselupaiga kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused, menetluse ja lepingu sisu kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 23¹. Keskkonnaseisundi kaitseks määratud metsa majandamine

Planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleoahu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

2. jagu Metsa uuendamine

§ 24. Metsa uuendamine

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Metsa uuendamise võtted on:

- 1) maapinna ettevalmistamine puuseemnete külvamise ja puude istutamise võimaldamiseks või loodusliku uuenduse tekkele kaasaaitamiseks;
- 2) puuseemnete külvamine;
- 3) puude istutamine;
- 4) metsakultuuri hooldamine;
- 5) loodusliku uuenduse tekke ja arengu soodustamine muul viisil.

(3) Metsaomanik on kohustatud rakendama käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud metsa uuendamise võtteid ulatuses, mis hiljemalt viis aastat ning loo metsakasvukohatüüpides kümme aastat pärast raiet või metsa hukkumist tagab uuenenud metsa.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse mets uuenenuks, kui alal, kus mets hukkus või maha raiuti, kasvab ülepinnaalset paiknevaid metsakasvukohatüübile sobiva liigi puid, mille mõõtmel ja kogus tagavad uue metsapõlve tekke. Puude olemasolu pole nõutav hukkunud metsaosas või raiesmikul paiknevates looduslikes sulglohkudes, oksavallidel ja raidmetega tugevdatud kokkuveoteedel.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse hukkunuks mets, milles tuule, seenhaiguste, putuka- või ulukikahjustuste, üleujutuse, tule, saaste või muude biotiliste või abiotiliste kahjustuste tõttu on elusate puude järgi määratud metsa puuvõrade liitus alla 30 protsendi või täius langenud alla 0,3.

(6) Metsa võib uuendada ainult metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega, mille nimekirja kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga.

(7) Puude nõutava minimaalse arvu ühel hektaril ja arvesse võetavate puude minimaalse kõrguse sätestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga metsakasvukohatüüpide või tüübirühmade kaupa.

(8) Metsa uuendamiseks kasutatava kultiveerimismaterjali algmaterjal peab pärinema lubatud päritolupiirkonnast. Eestis metsa kultiveerimisel kasutada lubatud kultiveerimismaterjali algmaterjali päritolupiirkonnad kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(9) Metsa uuendamisel kasutada lubatud võõrpuuliikide loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(10) Metsa uuendamise nõuded, sealhulgas metsakasvukohatüüpides, kus uuendamise võtete rakendamine ei ole kohustuslik või kus metsa uuendatakse külvi või istutamise teel, nõuded külvi- ja istutuskohtade minimaalse algtiheduse, maapinna ettevalmistamise ja juuremädaniku tõttu raiutud puistute uuendamise kohta kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

§ 25. Metsa uuendamise kohustus

(1) Metsaomanik on kohustatud rakendama metsa uuendamise võtteid vähemalt 0,5 hektari suuruse pindalaga hukkunud metsaosades või raiesmikul kahe aasta jooksul hukkumisest või raiest arvates.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Metsa uuendamise võtete rakendamine pole kohustuslik, kui:

1) hukkunud metsaosas või raiesmikul esineb Keskkonnaameti tehtud metsauuendusekspertiisi kohaselt sobiva liigilise koosseisuga, piisava taimede arvu ja ülepinnaalset paiknemisega looduslik uuendus;

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

2) hukkunud metsaosas või raielank kuulub metsakasvukohatüüpi, mille puhul metsa uuendamise võtete rakendamine pole käesoleva seaduse alusel kehtestatud metsa majandamise eeskirja kohaselt kohustuslik;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) hukkunud metsaosas või raielank asub kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Metsauuendusekspertiisi tellimise ja tegemise korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga.

(4) Metsauuendusekspertiis tehakse metsa uuendamise kohustuse täitmise kontrollimiseks, selle pikendamiseks või kohustusest vabastamiseks metsaomaniku põhjendatud tellimusel või Keskkonnaametile laekunud muu teabe alusel riigi kulul.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4¹) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud isik võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaega metsaomaniku taotlusel pikendada, kui looduslike tingimuste omapäras või metsaomanikust sõltumatute metsa hukkumise põhjuste, samuti õppe- ja teadustöö tõttu pole metsa uuendamise võtete rakendamine esimesel kahel aastal põhjendatud.

(6) Valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud isik võib käesoleva seaduse § 24 lõikes 3 nimetatud metsa uuenemise tähtaega metsaomaniku taotlusel pikendada, kui metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaja pikendamise, looduslike tingimuste omapära või metsaomanikust sõltumatute metsa hukkumise põhjuste tõttu pole metsa uuenemine viie aasta jooksul võimalik.

(7) Metsa uuendamise võtete rakendamise ja metsa uuenemise tähtaja pikendamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.
[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(8) Kui metsa uuendamise võtete rakendamine on kohustuslik, kuid metsaomanik ei ole neid kahe aasta jooksul pärast metsaosa hukkumist või raiet rakendanud ning metsa uuendamise võtete rakendamise tähtaega ei ole pikendatud, või kui hukkunud metsaosa või raiesmik ei ole metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega viie aasta või loo metsakasvukohatüüpides kümne aasta jooksul uuenenud ning metsa uuenemise tähtaega ei ole pikendatud, teeb Keskkonnaamet metsauuendusekspertiisi alusel metsaomanikule ettekirjutuse uuendamise võtete rakendamiseks. Ettekirjutus tehakse metsaomanikule teatavaks allkirja vastu või toimetatakse kätte väljastusteatega tähtkirjaga. Kui ettekirjutus ei ole selles märgitud tähtajaks täidetud, rakendab Keskkonnaamet sunnivahendit. Kui Keskkonnaamet rakendab sunnivahendina sunniraha, on sunniraha ülemmäär 1300 eurot ühe hektari kohta.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(9) Ettekirjutuses peavad olema märgitud:

1) haldusorgani nimetus, kelle nimel ettekirjutus tehakse;

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

2) ettekirjutuse tegija ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;

3) ettekirjutuse tegemise kuupäev ja vajaduse korral kellaaeg;

4) metsaomaniku nimi, kellele ettekirjutus tehakse;

5) ettekirjutuse aluseks olevad asjaolud ja õiguslik alus, millele ettekirjutus tugineb;

6) ettekirjutuse resolutsioon, milles märgitakse vajalikud uuendamise võtted ja nende rakendamise tähtaeg;

7) sunnivahend, mida ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendatakse;

8) ettekirjutuse vaidlustamise kord ja tähtaeg;

9) ettekirjutuse tegija allkiri.

(10) Kinnisasja võõrandamise korral läheb hukkunud metsaosa või raiesmiku uuendamise kohustus üle kinnisasja uuele omanikule, kusjuures käesolevas paragrahvis sätestatud uuendamistähtaegu arvutatakse kinnisasjal asuva metsaosa hukkumisest või metsa raiest arvates.

§ 26. [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

3. jagu Metsa kasvatamine

§ 27. Metsa kasvatamine

(1) Metsa kasvatamiseks on lubatud teha hooldusraiet ning reguleerida metsamulla vee- ja toiterežiimi.

(2) Maaparandussüsteemi projekteerimise, ehitamise ja hoiu korra sätestab maaparandusseadus.

(3) Metsa, välja arvatud metsataimlate väetamine mineraalväetistega on keelatud.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

§ 28. Raied

(1) Raieks käesoleva seaduse tähenduses loetakse vähemalt ühte metsamaal tehtavatest järgmistest töödest:

1) puude ja põõsaste langetamist;

- 2) langetatud tüvede laasimist;
- 3) tüvede järkamist;
- 4) metsamaterjali koondamist ja kokkuvedu.

(1¹) Raieks käesoleva seaduse tähenduses ei loeta metsamaal olemasoleva tee-, kraavi- või muu trassi, sihi või kaitsevööndi ning valmiva või küpse metsa puhastamist kuni kaheksasentimeetrise keskmise rinnasdiameetriga puudest ja põõsastest ning maaparandusseaduse § 49 tähenduses maaparandussüsteemi hooldamise käigus maaparandussüsteemi puhastamist puittaimestikust.
[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(2) Metsamaterjal on:

- 1) langetatud puu ja puutüvi;
- 2) puutüve järkamisel saadud tüveosa;
- 3) raidmed.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(3) Metsamaterjalina käesoleva seaduse tähenduses ei käsitata kuni kümme dekoratiivpuud.

(4) Lubatud on järgmised raided:

- 1) uuendusraie, mille hulka kuuluvad lage- ja turberaie;
- 2) hooldusraie, mille hulka kuuluvad valgustusraie kuni 8-sentimeetrilise keskmise rinnasdiameetriga puistus, harvendusraie 8-sentimeetrilise ja suurema keskmise rinnasdiameetriga puistus ning sanitaarraie;
- 3) valikraie;
- 4) trassiraie, mille hulka kuulub kuni nelja meetri laiusest kvartali- või piirisihi sisseraie või olemasoleva sihi või teeserva, kraavikalda ja kraaviserva puhastamine puudest, mille keskmine rinnasdiameeter ületab kaheksat sentimeetrit;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

5) raadamine;

6) kujundusraie, mida tehakse kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärgi saavutamiseks vastavalt kaitsekorralduskavale, liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavale või kaitstava looduse üksikobjekti või vääriselupaiga seisundi säilitamiseks ja parandamiseks.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Rinnasdiameeter on puutüve läbimõõt, mõõdetuna 1,3 meetri kõrgusel juurekaelast. Puistu keskmiseks rinnasdiameetriks loetakse enamusepuuliigi puude keskmist rinnasdiameetrit.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(6) Uuendusraiet tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(7) Hooldusraiet tehakse:

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

- 1) puude valgus- ja toitetingimuste parandamiseks ning metsa liigilise koosseisu kujundamiseks (valgustusraie);
- 2) metsa väärtuse tõstmiseks, metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks (harvendusraie);
- 3) metsa sanitaarse seisundi parandamiseks ja ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamiseks, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust (sanitaarraie).

(8) Valikraiet tehakse püsimeetsana majandamise eesmärgil puistus, mis on saavutanud käesoleva seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud raievanuse, üksikute puude ja väikehailude raiumisega. Väikehailude läbimõõt võib olla kuni pool puistu keskmisest kõrgusest.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(8¹) Puistut iseloomustavad tunnused, mis lubavad teha valikraiet, ning puistu rinnaspindala ja täiuse alammäära pärast valikraiet ning valikraiega aasta jooksul raiuda lubatava maksimaalse määra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(8²) Püsimeetsana majandamine käesoleva seaduse tähenduses on välja raiutud või välja langenud puude pidev asendumine või asendamine uute kasvukohale looduslikult omaste puudega.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(9) Kvartalsihti sisseraiumisel peab minimaalseks kvartali suuruseks jääma kümme hektarit.

§ 29. Lageraie

(1) Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud:

- 1) seemnepuudeks jäetavad 20–70 hajali või mõnepuuliste gruppidega paiknevat mändi, arukaske, saart, tamme, sangleppa, künnapuud või jalakat ühe hektari kohta ja elujõuline järelkasv;
- 2) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

3) säilikpuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad tüvepuidu kogumahuga vähemalt viis tihumeetrit ühe hektari kohta, üle viie hektari suurusel raielangil vähemalt kümme tihumeetrit ühe hektari kohta.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(2) Seemnepuid ei jäeta, kui raiutava metsa koosseisus pole seemnepuudeks sobivaid puud või kui langil on olemas metsa uuendamiseks metsakasvukohatüübile sobivate puuliikide elujõuline järelkasv ja see säilitatakse raietööde käigus. Samuti pole seemnepuude jätmise kohustuslik langi osas, mis asub lähemal kui 30 meetrit seemnekandvuse eas okaspuistu või 50 meetrit seemnekandvuse eas arukaasiku servast.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(3) Seemne- ja säilikpuudele ning nende säilitamisele esitatavad nõuded ja puistu seemnekandvuse ea hindamise alused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(4) Lageraie on lubatud puistus, mis vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

1) puistu koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde keskmine vanus on võrdne puistu koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde raievanusega või sellest suurem;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

2) puistu on saavutanud käesoleva paragrahvi lõike 6 punkti 1 alusel kehtestatud keskmise rinnasdiameetri;

3) puistu rinnaspindala või täius on väiksem käesoleva paragrahvi lõike 6 punkti 2 alusel kehtestatud.

(4¹) Puistu koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde keskmise vanuse ja raievanuse arvutamise meetodika kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) Raievanuse, millest alates lageraie on lubatud, kehtestab puuliikide ja boniteediklasside kaupa [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga, arvestades, et see on:

1) männi ja kõvalehtpuude lageraie korral 90–160 aastat;

2) kuuse lageraie korral 80–120 aastat;

3) kase ja sanglepa lageraie korral 60–80 aastat;

4) haava lageraie korral 30–50 aastat.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(5¹) Rinnaspindala on puutüve mõttelise läbilõikekoha pindala 1,3 meetri kõrgusel juurekaelast. Puistu rinnaspindala on kõikide selles puistus kasvavate puude rinnaspindalade summa, mida väljendatakse ruutmeetrites ühe hektari kohta. Puistu täius on puistu rinnaspindala suhe samasuguse normaalpuistu rinnaspindalasse. Puistu rinnaspindala ja täius määratakse rinnete viisi.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(6) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab metsa majandamise eeskirjaga enamuspuliikide ja boniteediklasside kaupa:

1) puistu keskmise rinnasdiameetri, millest suurema rinnasdiameetriga puistute lageraie on lubatud;

2) puistu rinnaspindala ja täiuse, millest väiksema rinnaspindalaga või täiusega puistute lageraie on lubatud.

(7) Kõvalehtpuupuistuks loetakse puistu, kus enamuspuliik on tamm, saar, jalakas, künnapuu või vaher.

(8) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(9) Enne raiesmiku uuenemist ei tohi teha uut lageraiet raiesmikuga piirneval metsaeraldisel, välja arvatud juhul, kui raiesmiku ja uue lageraielangi kogupindala ei ületa käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud lageraielangi maksimaalset pindala.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(9¹) Metsaeraldis on pindalalt terviklik metsaosa, mis on metsakasvukohatüübi, puistu koosseisu, vanuse, rinnaspindala, kõrguse ja päritolu poolest kogu ulatuses piisavalt ühetaoline ühesuguste majandamisvõtete rakendamiseks.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(10) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(11) Lageraie korral ei tohi:

1) luitel, uuristus- või tuulekandeohtlikul alal ning infiltratsiooni ja survealase põhjaveega alal raielangi pindala olla suurem kui kaks hektarit;

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

2) loo ja sambliku kasvukohatüübis raielangi pindala olla suurem kui kaks hektarit;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

2¹) siirdesoo, madalsoo, mustika-kõdusoo, jänesekapsa-kõdusoo, lodu ja raba kasvukohatüübis raielangil pindala olla suurem kui viis hektarit, välja arvatud juhul, kui nimetatud raielank jääb ühe metsaeraldise piiresse; [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) käesoleva lõike punktides 2 ja 2¹ nimetamata kasvukohatüüpides raielank olla suurem kui seitse hektarit, välja arvatud juhul, kui nimetatud raielank jääb ühe metsaeraldise piiresse; [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

4) erinevates kasvukohatüüpides asuva raielangil pindala olla suurem kui seitse hektarit, arvestades käesoleva lõike punktides 2 ja 2¹ toodud piiranguid. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(11¹) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(12) Keskkonnaamet võib metsaomaniku tellimisel tehtud metsakaitseeksperimenti alusel loodusõnnetuse tõttu hukkunud või looduslike tegurite tagajärjel halva tervisliku seisundiga metsa, samuti halva fenotüübiga puistu või metsaomanikust sõltumata põhjusel väikese rinnaspindalaga ja täiusega puistu uuendamise võimaldamiseks lubada:

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

1) teha lageraiet käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud nooremates, lõike 6 punkti 1 alusel kehtestatud väiksema keskmise rinnasdiameetriga ja lõike 6 punkti 2 alusel kehtestatud suurema rinnaspindalaga või täiusega puistutes;

2) raiuda käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud suurema pindalaga lageraielanke.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

§ 30. Turberaie

(1) Turberaie jaguneb aegjärgseks, häil- ja veerraieks.

(2) Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluv metsas hajali paiknevaid puid 10 kuni 20 aasta jooksul korduvate raiejärkudena.

(3) Häilraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets häiludena korduvate raiejärkudena. Sisseraiutavate häilude arvu ja suuruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4) Veerraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv metsas puud langi servast lageraie korras korduvate raiejärkudena mitte rohkem kui puistu kõrguse laiuselt. Lagedaks raiutud riba kõrval raiutakse järelkasvu olemasolu korral üksikpuud või häilud puistu kõrguse laiuselt. Lageraieala võib laiendada pärast eelmise raiejärguga lagedaks raiutud metsaosu uuenemist.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Turberaie võib teha puistus, mis kuulub metsatüüpi, kus turberaie on käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud metsa majandamise eeskirja kohaselt lubatud ning kus puistu koosseisu põhjal kaalutud esimese rinde keskmine vanus on võrdne või suurem puistu koosseisu põhjal kaalutud käesoleva seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud esimese rinde raievanusest või mis on saavutanud § 29 lõike 6 punkti 1 alusel kehtestatud keskmise rinnasdiameetri.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(6) Turberaie tegemisel:

1) peab raiejärgude vahe olema vähemalt viis aastat, mille hulka ei loeta raieaastaid;

2) võib järgmise raiejärgu teha siis, kui raielangil on metsakasvukohatüübile sobiva liigi puid käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud mõõtmetega ja koguses;

3) ei tohi raielangil pindala olla suurem kui kümme hektarit, välja arvatud juhul, kui see jääb ühe metsaeraldise piiresse;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

4) ei tohi uut raiet alustada uuenemata turberaielangiga piirneval metsaeraldisel, välja arvatud juhul, kui lankide kogupindala ei ületa käesoleva lõike punktis 3 sätestatud raielangil maksimaalset suurust;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

5) ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala ega täiust viia väiksemaks käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud alammäärast.

6) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(7) Puistut iseloomustavad tunnused, mis lubavad teha puistus turberaie, puistu esimese rinde rinnaspindala ja täiuse alammäära pärast turberaie igat järku, raielangil ühel hektaril enne järgmise raiejärgu tegemist nõutava loodusliku uuenduse puude minimaalse arvu ja arvesse võetavate puude minimaalse kõrguse ning turberaieks lubatud metsatüüpide loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

§ 31. Hooldusraie

(1) Hooldusraiet võib teha puistus, mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud tunnustele.

(2) Harvendusraie tegemisel ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala viia väiksemaks käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud alammäärast.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Sanitaarraiet tehakse nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude, samuti ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude ning oma ülesande täitnud seemnepuude metsast eemaldamiseks. Sanitaarraie korras raiuda lubatud puude olulised tunnused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.

(4) Puistut iseloomustavad tunnused, mis lubavad teha puistus hooldusraiet, ning puistu esimese rinde rinnaspindala alammäärast pärast harvendusraiet kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 32. Raadamine

(1) Raadamine on raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks.

(2) Raadamist tehakse:

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

1) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

2) kaitsevööndiga ehitise korral ehitise ja selle kaitsevööndi korrashoiu kohta kehtestatud nõuete täitmiseks ehitusprojekti või elektripaigaldise käidukava alusel, kui detailplaneeringu kohustus puudub;

[RT I, 23.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

3) [kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

4) muu õigusaktidest tuleneva kehtiva projekti, hoolduskava või dokumendi alusel, mis on aluseks maa kasutamiseks muul otstarbel kui metsa majandamiseks.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 33. Keskkonnakaitsenõuded raiete tegemisel

Lisaks käesoleva seaduse §-des 28–31 sätestatud kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) metsa majandamise eeskirjaga täpsustatud nõuded:

1) kasvama jäävate puude, loodusliku uuenduse, raielangi mulla ning ümbritseva metsa kaitseks;

2) elustiku mitmekesisuse ja pärandkultuuriobjektide kaitseks;

3) metsamaterjali kokkuveoteele ja laoplatsile.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

4. jagu Metsa kasutamine

§ 34. [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 35. Metsakasutusõiguse kitsendused

(1) Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsas tohib:

1) viibida ja korjata marju, seeni ja pähkleid ning varuda dekoratiivoksi, ravim- ja dekoratiivtaimi ning nende osi metsaomaniku huve põhjendamatult kahjustamata, jahiulukeid ja kaitsealuseid loomi nende sigimisperioodil ja teisi metsas viibijaid häirimata, metsa püsivaid jälgi jätmata ning tuleohutusnõudeid ja metsaomaniku nõudeid järgides;

2) telkida ja lõket teha kohtades, mille metsaomanik on selleks ette valmistanud ja tähistanud, või tema loal;

3) [kehtetu -RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

4) sõita sõidukiga metsamaal paiknevatel teedel ja metsaomaniku loal ka väljaspool teid.

(2) Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas võib vastavalt tähistatud metsamaal metsamarjade, seente ja pähklite ning dekoratiivokste, ravim- ja dekoratiivtaimede ja nende osade varumise ning metsa rekreatiivse kasutamise eest tasu nõuda ainult juhul, kui metsaomanik on metsamarjade, seente, pähklite, dekoratiivokste, ravim- ja dekoratiivtaimede saagikuse või metsa rekreatiivse väärtuse suurendamiseks teinud kulutusi või on selles metsas saagikuse või metsa rekreatiivse väärtuse suurendamiseks tehtu tõttu vähenenud teistest metsakasutuse viisidest saadav tulu.

(3) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

§ 36. Riigikaitsealane tegevus metsas

(1) Metsa kasutatakse riigikaitseks:

- 1) kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljadel vastavalt kehtivale planeeringule;
 - 2) riigimetsas alalise väljaõppe korraldamiseks;
 - 3) riigimetsas väljaõppe korraldamiseks, kui sellega kaasnevad metsakahjustused;
 - 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatata juhtudel metsaomaniku või riigimetsa majandaja loal.
- [RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud juhtudel on väljaõppe korraldamiseks vajalik Vabariigi Valitsuse luba.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Metsa kasutamisel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud juhtudel lähtutakse kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljale esitatavatest nõuetest.

[RT I, 20.03.2013, 1- jõust. 01.04.2013]

§ 37. Raieõiguse ja metsamaterjali üleandmise, metsa raieks andmise ja metsamaterjali vedamise seaduslikkuse tõendamise kohustus ning metsamaterjali vedu

(1) Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamisel ning metsamaterjali töötlemiseks, ladustamiseks või vedamiseks üleandmisel peab üleandja tõendama vastuvõtjale raieõiguse olemasolu või metsamaterjali valdamise seaduslikkust ja vastuvõtja seda kontrollima.

(2) Metsa raieks andmisel peab andja võtjale tõendama raieõiguse olemasolu ja võtja seda kontrollima.

(3) Raieõiguse olemasolu ja metsamaterjali valdamise seaduslikkust tõendavad andmed ja dokumendid on:

1) omandiõigust tõendav kinnistusraamatu kanne;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

2) [kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) raieõiguse või metsamaterjali võõrandamise leping;

4) Keskkonnaameti raiet lubava märkega või metsaressursi arvestuse riiklikus registris registreeritud metsateatis;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

5) isikut tõendav dokument.

(4) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Metsas raiet tegeval füüsilisel isikul ja juriidilise isiku esindajal peab raiekohas kaasas olema isikut tõendav dokument ning see tuleb esitada raiumise seaduslikkust kontrollima volitatud ametiisikule tema nõudmisel.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(6) Raieõiguse võõrandamisel sõlmivad võõrandaja ja omandaja kirjaliku raieõiguse võõrandamise lepingu või vormistavad suulise lepingu sõlmimisel kirjaliku akti, milles märgitakse vähemalt:

1) raieõiguse võõrandaja ja omandaja nimi, isiku- või registrikood;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

2) esindamise korral esindaja nimi, isikukood, esindamise alus;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) kinnistu ja katastriüksuse number, millel kasvava metsa raieõigus võõrandatakse, riigimetsas kvartali ja metsaeraldise number;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

4) tehtava raie liik;

5) raiega hõlmatava metsa pindala suurus ja hinnanguline maht tihumeetrites;

6) raieõiguse võõrandaja ja omandaja allkirjad.

7) [kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(7) Raieõigus annab õiguse langetada puid lepingus fikseeritud ulatuses, kohas, ajal ja tingimustel, omandada langetatud puud, valmistada nendest puudest puidusortimente ja saadud sortimendid metsast ära vedada. Raieõiguse võõrandamise lepinguga kaasneb õigus kasutada maad vastavalt raieõiguse sisule. Raieõiguse võõrandamise leping ei lõpe kinnisasja võõrandamisega, kui raieõiguse võõrandaja on enne kinnisasja omandiõiguse üleminekut raieõiguse saajale üle andnud kinnisasja selle osa valduse, millel kasvab raieõiguse esemeks olev mets. Raieõiguse võõrandamise lepingust tulenevad õigused ja kohustused lähevad üle kinnisasja omandajale.

(8) Metsamaterjali võõrandamisel ning metsamaterjali töötlemiseks või ladustamiseks andmisel sõlmivad võõrandaja või töötlemiseks või ladustamiseks andja ja metsamaterjali omandaja või töötlemiseks või ladustamiseks võtja kirjaliku metsamaterjali võõrandamise lepingu või muu eraõigusliku lepingu või vormistavad suulise lepingu sõlmimisel kirjaliku akti. Nimetatud lepingus ja aktis märgitakse vähemalt:

1) metsamaterjali võõrandaja ja omandaja või töötlemiseks või ladustamiseks andja ja võtja nimi, isiku- või registrikood;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

2) esindamise korral esindaja nimi, isikukood, esindamise alus;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) metsamaterjali asukoht;

4) metsamaterjali kogus sortimentide (palk, paberipuu, tehnoloogiline puit, küttepuid, post, latt ja muu) ja puuliikide lõikes;

5) metsamaterjali võõrandaja ja omandaja allkirjad, välja arvatud juhul, kui dokument kinnitatakse muul isiku ühest tuvastamist võimaldaval viisil;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

6) katastriüksuse number, millelt metsamaterjal on raiutud, riigimetsas kvartali ja metsaeraldise number.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud lepingule lisatakse metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise akt. Üleandmise-vastuvõtmise akti lisamine pole kohustuslik, kui lepingus või üleandmist tõendavas muus dokumendis on ära näidatud metsamaterjali valdamise alus vastavalt üleandmise-vastuvõtmise aktile esitatavatele nõuetele.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(10) Metsamaterjali vedajal peab metsamaterjali veol olema kaasas või vormistatud elektrooniliselt metsamaterjali sortimenti, kogust ja kuuluvust tõendav veoseleht. Veoseleht pole kohustuslik, kui vedu teostab metsamaterjali omanik ise ja tal on kaasas metsamaterjali valdamise seaduslikkust tõendavad dokumendid.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(11) Metsamaterjali veoeskirja ja metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise aktile ning veoselehele esitatavad nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(12) Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamise ning metsamaterjali töötlemiseks või ladustamiseks andmise lepingut või akti või üleandmist tõendavat muud dokumenti säilitavad raieõiguse või metsamaterjali võõrandaja ja omandaja ning töötlemiseks või ladustamiseks andja ja võtja seitse aastat.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(13) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 38. Raieõiguse ning metsamaterjali müügi- ja ostutehingu teatis

(1) Raieõiguse või metsamaterjali müüja ja raieõiguse või metsamaterjali ostja on kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile müüdü või ostetud raieõiguse või metsamaterjali kohta valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud vormi kohase teatise. Teatist ei pea esitama, kui ostetakse või müüakse kuni 20 tihumeetrit metsamaterjali aastas.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Teatis esitatakse müügi- või ostutehingu sooritamise kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks väljastusteatega tähtkirjaga, digitaalallkirjaga varustatud e-kirjaga või e-maksuameti kaudu.

§ 39. Puidu mõõtmine ja selle mahu määramine

(1) Metsamaterjali ja hakkpuidu mõõtmise ja nende mahu määramise meetodid ning mõõtmistäpsusele ja mõõtmistulemuste dokumenteerimisele esitatavad nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(2) Metsamaterjali ja hakkpuiduga sooritatavate tehingute tegemisel mõõdetakse metsamaterjali ja hakkpuitu ning määratakse nende mahtu käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud mõõtmismeetodite kohaselt, kui pooled ei ole kirjalikult kokku leppinud mõne muu meetodi kasutamises.

5. jagu Metsakaitse

§ 40. Metsakaitse

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Keskkonnaametil on õigus metsakaitseeksporti alusel teha metsakahjustuste ärahoidmiseks ja nende leviku tõkestamiseks ettekirjutusi. Lisaks käesoleva seaduse § 25 lõike 9 punktides 1–5 ja 7–9 sätestatud nõutakse ettekirjutuses resolutsioonina kahjustust põhjustava tegevuse lõpetamist või kahjustust põhjustada võivast tegevusest hoidumist, ohuallika kõrvaldamist ja tekkinud kahjustuse tagajärgede likvideerimist. Ettekirjutus tehakse kohustatud subjektile teatavaks käesoleva seaduse § 25 lõikes 8 sätestatud viisil.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendab Keskkonnaamet sunnivahendit. Kui Keskkonnaamet rakendab sunnivahendina sunniraha, on sunniraha ülemmäär 640 eurot. [RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(4) Uuendusraie langid tuleb raidmetest puhastada. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4¹) Langi raidmetest puhastamise viisi ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Pestitsiide tohib metsas kasutada ainult valdkonna eest vastutava ministrikehtestatud metsa majandamise eeskirjaga sätestatud juhtudel.

(6) Metsa majandamisega ei tohi pinnast lubatust enam kahjustada. Metsa uuendamisel ja raiel pinnase kahjustamise maksimaalse lubatud määra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga. [RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(7) Toores koorimata okaspuit tuleb juhul, kui seda on enam kui kümme tihumeetrit ühe hektari kohta, metsast välja vedada tähtjaks, mille kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga.

(8) Metsatulekahjude vältimiseks rakendatavate meetmete rahastamise korraldamiseks liigitab maakonnad suure, keskmise ja väikese metsatuleohuga maakondadeks valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(9) Metsa kahjustamise vältimiseks ülemäärase rekreatiivse kasutamise tõttu on Keskkonnaametil õigus kahjustatud või ohustatud ala kasutamist või üksikuid kasutamiseviise metsakaitseeksporti alusel ja metsaomaniku nõusolekul piirata või keelata. Teate piirangu või keelu kehtestamise kohta koos põhjuste nimetamisega avaldab Keskkonnaamet kohalikus või maakonna ajalehes ja võimaluse korral ka muudes kohalikes massiteabevahendites ning paneb välja Keskkonnaametis. [RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(10) Loomastiku kaitseks nende sigimisperioodil võib valdkonna eest vastutav minister määrusega piirata mitme rindega puistus ja segapuistus raie tegemist ajavahemikul 15. aprillist 15. juunini.

(11) Metsakaitseeksporti tellimise ja tegemise korra ning vaigutamise ja mahlalaskmise piirangud kehtestab valdkonna eest vastutav ministermetsa majandamise eeskirjaga.

§ 41. Metsateatis

(1) Metsaomanik või tema esindaja (edaspidi *esitaja*) esitab Keskkonnaametile metsateatise:

- 1) kavandatavate raiete kohta, välja arvatud valgustusraie;
 - 2) oluliste metsakahjustuste kohta.
- [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(2) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse mets oluliselt kahjustatuks, kui kahjustuse tõttu on:

- 1) metsauuendusosalal või noorendiku arenguklassis olevas puistus metsauuendamisel kasutada lubatud puuliikide elujõuliste puude arv väiksem kui metsa uuenenuks lugemiseks nõutav minimaalne puude arv;
- 2) alates latimetsa arenguklassist elujõuliste puude esimese rinde rinnaspindala väiksem kui puistu esimese rinde rinnaspindala lubatud alammäär pärast harvendusraiet.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(3) Kui metsateatise esitab omaniku esindaja muul viisil kui volitust üheselt tuvastada võimaldava elektroonilise kanali kaudu, lisatakse metsateatisele esindaja esindamisõigust tõendav dokument.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(4) Metsateatis loetakse kättetoimetatuks, kui:

- 1) esitaja on selle Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud; [RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]
- 2) tähtkirjaga saadetud metsateatise on postiasutus Keskkonnaametile allkirja vastu üle andnud; [RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]
- 3) esitaja on selle edastanud isiku üheselt tuvastamist võimaldava elektroonilise kanali kaudu või kui elektrooniliselt esitatud teatis allkirjastatakse digitaalselt.

(5) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(6) Metsateatisel esitatavate andmete loetelu, metsateatise vormi, esitamise, tagastamise, registreerimise ja menetlemise korra ning tähtjaks kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(7) Keskkonnaamet kontrollib nõuetekohase metsateatise alusel kavandatud raiete vastavust õigusaktide nõuetele ja seaduses ettenähtud juhtudel kehtivatele inventeerimisandmetele või tegelikele andmetele metsa seisundi, vanuse, rinnaspindala ning varude suuruse kohta, kui inventeerimisandmed ei vasta tegelikkusele. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(8) Kui kavandatud tegevus ei vasta õigusaktide nõuetele, on Keskkonnaametil õigus tegevus keelata, põhjendades keeldumist kirjalikult ja andes ühtlasi soovitusel tegevuse õigusaktidega vastavusse viimiseks. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(9) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(10) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(11) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(12) [Kehtetu -RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(13) Metsaomanik võib teha raiet pärast lubava märkega metsateatise Keskkonnaametilt tagasisaamist ning teha seda 12 kuu jooksul esitajale metsateatise kättetoimetamise või allkirja vastu kätteandmise päevast arvates. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(13¹) Metsaomanik, kellel on metsaressursi arvestuse riiklikus registris eelnevalt vähemalt 30 päeva kestel avalikustatud metsa inventeerimisandmed, võib Keskkonnaametile esitamata registreerida metsateatise kavandatavate raiete kohta väljaspool kaitstavat loodusobjekti ja ala, mille kohta on vastavalt looduskaitseseaduse §-le 8 esitatud ettepanek loodusobjekti kaitse alla võtmise kohta, vahetult metsaressursi arvestuse riiklikus registris isiku ühest tuvastamist võimaldava elektroonilise kanali kaudu ning teha raiet 12 kuu jooksul pärast metsateatise registreerimist. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(13²) Metsamaterjali koondamist ja kokkuvedu võib teha ka hiljem kui 12 kuud pärast esitajale metsateatise kättetoimetamist või allkirja vastu kätteandmist või metsateatise registreerimist metsaressursi arvestuse riiklikus registris. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(14) Metsateatist esitamata või metsaressursi arvestuse riiklikus registris registreerimata võib metsaomanik raiuda kuni 20 tihumeetrit puitu kinnisasja kohta aastas. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.07.2014]

(15) Metsakahjustust käsitleva metsateatise või muul viisil metsakahjustuse kohta informatsiooni saamise korral hindab Keskkonnaamet metsakaitseeksperdiisi vajalikkust. Ekspertiisi tulemustest teavitatakse metsaomanikku 30 päeva jooksul metsateatise või informatsiooni saamisest arvates. [RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

§ 42. Omaniku kohustused metsa majandamisel

(1) Metsaomanik on kohustatud:

- 1) jälgima metsa seisundit, kaitsma metsa kahjurite ja haiguste, prahistamise ja tulekahjude eest;
- 2) majandama ja lubama oma metsa majandada üksnes sellisel viisil, mis ei ohusta metsa kui ökosüsteemi ega kahjusta geenifondi, metsamulda ja veerežiimi ning metsa uuendamise ja uuendamise tingimusi õigusaktides lubatud suuremas ulatuses, mis ei loo eeldusi tulekahjustuste tekkeks ega seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks ning mis on kooskõlas metsa säästva kasutamise põhimõtetega, samuti kaitsma metsa kasvutingimuste halvenemise eest;
- 3) metsa kõrvalsaaduste varumise korral rakendama ja lubama rakendada üksnes selliseid varumisviise, mis ei kahjusta kõrvalsaaduste, nagu marjade, seente ja ravimtaimede saagikust;
- 4) [kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]
- 5) uuendusraie korral panema raiekohas nähtavale kohale kogu raietööde tegemise ajaks teabe raietööde tegija kohta.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(1¹) Maareformi seaduse alusel Eesti Vabariigi kasuks koormatud kinnisasjal kasvava metsa majandamiseks tellib metsaomanik metsamajandamiskava, mis on metsamajanduslike tööde planeerimisel järgimiseks kohustuslik.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud nõuded ei laiene metsale, mida kasutatakse riigikaitse otstarbel.

6. jagu

Riigimetsa majandamine

§ 43. Riigimetsa majandamise ja majandamise finantseerimise korraldamine

(1) Riigimetsa majandamist ja selle majandamise finantseerimist korraldab riigivara valitseja, kelle valitseda riigimets riigivarana riigivaraseaduse kohaselt on antud. Riigimetsa majandab riigivara valitseja määratud isik või riigiasutus (edaspidi *riigimetsa majandaja*).

(1¹) Riigimetsa valitseja koostab tema valitseda olevate metsade jaoks metskondade või muude majandamisüksuste kaupa vähemalt iga kümne aasta kohta metsamajandamiskava.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) Keskkonnaministeeriumi ja Kaitseministeeriumi valitsetavat riigimetsa majandab ja selle majandamist finantseerib Riigimetsa Majandamise Keskus. Kaitseministeeriumi valitsetava riigimetsa majandamine toimub valdkonna eest vastutava ministri määratud asutusega sõlmitud kokkuleppe alusel.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) **Valdkonna eest vastutav minister**võib valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul kehtestada harjutusväljal ja lasketiirus metsa majandamisele metsa majandamise eeskirjas erandeid.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud lause esimene sõna „keskkonnaminister” ja lause keskel sõna „kaitseministri” sõnadega „valdkonna eest vastutav minister” vastavas käändes.]

(3¹) **Valdkonna eest vastutav minister**võib valdkonna eest vastutava ministri ettepaneku alusel kehtestada metsa majandamise eeskirjaga erisusi Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisel oleva metsa majandamiseks teaduseesmärkidel.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud lause esimene sõna „keskkonnaminister” ja lause keskel sõnad „haridus- ja teadusministri” sõnadega „valdkonna eest vastutav minister” vastavas käändes.]

(4) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(5) Riigimetsa majandaja tagab tema kasutusse antud vara säilimise ja seaduspärase kasutamise.

(6) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(7) Riigimetsa majandajal on kõik metsa majandamisest tulenevad metsaomaniku õigused ning ta peab täitma kõiki metsaomanikule seaduse ja selle alusel antud õigusaktiga pandud kohustusi.

(8) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 44. Riigimetsa majandamisel lubatud tulundustegevus

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Metsamaterjali ja -saaduste müügi korral ei kohaldata riigimetsa majandajale kaubandustegevuse seaduses sätestatud majandustegevuse registris registreerimise nõuet.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 45. Riigimetsa kasutusõigus

(1) Riigimetsa kasutusõigus kuulub riigimetsa majandajale.

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Riigimetsa majandaja kasutab riigimetsa ise või annab selle kasutada tasuta või tasu eest.

(4) Raieõigust kasutab riigimetsa majandaja ise või võõrandab selle käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud korras.

(5) **Valdkonna eest vastutav minister**määrab iga aasta 1. detsembriks arvestuslangi alusel metsa majandavale riigimetsa majandajale järgneva viie aasta optimaalse uuendusraie pindala, sealhulgas männikute, kuusikute, kaasikute ja haavikute pindala puuliikide viisi.
[RT I, 05.01.2011, 13- jõust. 15.01.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud riigimetsa majandaja kooskõlastab kavandatava optimaalse uuendusraie pindala Keskkonnaagentuuriga.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 46. Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamine riigimetsas

(1) Raieõiguse ja metsamaterjali võõrandamine riigimetsas toimub müügi korras järgmiselt:

- 1) avalikul enampakkumisel;
- 2) eelläbirääkimistega pakkumisel;
- 3) kokkuleppehinnaga.

(2) Raieõiguse ja metsamaterjali müügi korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#). Korraga sätestatakse:

- 1) raieõiguse ja metsamaterjali alghinna määramise meetodika;
- 2) raieõiguse ja metsamaterjali müümise protseduur;
- 3) müügi järelevalve.

(3) Raieõiguse ja metsamaterjali müügihind avalikul enampakkumisel ja eelläbirääkimistega pakkumisel ei tohi olla madalam käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 kohaselt määratud meetodika järgi arvatud alghinnast.

(4) Kokkuleppehinda võib rakendada hooldusraie, trassiraie, kujundusraie ja raadamise õiguse võõrandamisel, kuni 50 tihumetri suuruste metsamaterjali koguste, küttepuidu, kiiresti rikneva metsamaterjali, loodusõnnetuses kahjustada saanud metsa raieõiguse ning metsamaterjali proovipartiide müügi ja üle üheaastase kestusega müügilepingute korral.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(5) Raieõiguse ja metsamaterjali kokkuleppehind ei tohi olla väiksem raieõiguse ja metsamaterjali harilikust väärtusest.

§ 47. Riigimetsa Majandamise Keskus

(1) Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi *RMK*) on riigitulundusasutus, kes riigimetsa majandajana tegutseb Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas käesoleva seaduse, teiste õigusaktide ja oma põhimääruse alusel.

(2) RMK põhimääruse kinnitab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul [Vabariigi Valitsus](#).

(3) RMK juhtimisorganid on nõukogu ja juhatus.

(4) RMK korraldatakse ümber ja tema tegevus lõpetatakse seadusega.

(5) RMK registreeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris. Nimetatud registris võib registreerida ka RMK piirkondlikke struktuuriüksusi, kui see on sätestatud RMK põhimääruses.

§ 48. Riigimetsa Majandamise Keskuse põhiülesanne, tegevusalad ja majandustegevusest saadava tulu kasutamine

(1) RMK põhiülesanne on käesoleva seaduse § 43 lõikes 2 nimetatud riigimetsa majandamine.

(2) RMK tegevusalad on:

- 1) riigimetsa korraldamine, majandamine ja kasutusse andmine;
- 2) kasvava metsa raieõiguse, metsamaterjali ja metsasaaduste müük;
- 3) metsasaaduste töötlemine ja töötlemissaaduste müük;
- 4) riigimetsa avaliku funktsiooni täitmise tagamine;
- 5) loodusväärtuste kaitse.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) RMK saab oma majandustegevusega tulu, mis tagab riigimetsa majandamise ja riigimetsale pandud avalike funktsioonide täitmise vastavalt seaduse nõuetele.

(4) [Kehtetu -RT I 2008, 58, 328- jõust. 01.01.2009]

(5) RMK puhaskasumist riigieelarvesse kantava summa kinnitab Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul. Taotluse koos RMK nõukogu kinnitatud majandusaasta aruandega esitab valdkonna eest vastutavale ministrile valdkonna eest vastutav minister.

[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud esimeses lauses ja teise lause keskel sõna „rahandusministrile” ja teise lause lõpus sõna „keskkonnaminister” sõnadega „valdkonna eest vastutav minister” vastavas käändes.]

§ 49. Riigimetsa Majandamise Keskuse nõukogu

- (1) RMK nõukogu on kõrgeim juhtimisorgan, kes planeerib RMK tegevust, korraldab RMK juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle.
- (2) Nõukogu liikmed nimetatakse kolmeks aastaks. Nõukogu liikme volitused algavad tema nimetamise päeval.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- (3) Nõukogu on üheksaliikmeline. Nõukogu koosseisu kuuluvad:
- 1) kaks Riigikogu otsusega nimetatud liiget;
 - 2) kaks Keskkonnaministeeriumi esindajat;
 - 3) üks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja;
 - 4) üks Rahandusministeeriumi esindaja;
 - 5) kolm asjatundjat valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.
- (3¹) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 2–5 sätestatud nõukogu liikmed nimetab Vabariigi Valitsus vastava ministri ettepanekul.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- (4) Nõukogu liikme tagasiastumisel enne volituste lõppemist nimetatakse tema asemele uus liige.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- (5) Riigikogu nimetab nõukogu liikmed otsusega keskkonnakomisjoni ettepanekul. Riigikogu nimetatud nõukogu liikme volitused lõpevad koos tema Riigikogu liikme volituste lõppemisega. Riigikogu ja valdkondade eest vastutavad ministrid võivad enda nimetatud liikme igal ajal tagasi kutsuda.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud kolmandas lauses sõnad „, keskkonnaminister, majandus- ja kommunikatsiooniminister ning rahandusminister” sõnadega „ ja valdkondade eest vastutavad ministrid”.]
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- (6) Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust, ja esimehe asetäitja, kes täidab esimehe kohustusi esimehe äraolekul.
- (7) RMK nõukogu pädevusse kuulub:
- 1) arengukava ja tegevussuundade heakskiitmine ning nende järgimise kontrollimine;
 - 2) juhatuse liikmete arvu määramine, nende valimine ning nendega lepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise otsustamine, juhatuse töökorra kinnitamine ja juhatuse liikmetega õigusvaidluse pidamise otsustamine;
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]
 - 3) juhatuse esimehe määramine;
 - 4) juhatuse liikmete tasu määramine;
 - 5) aastaelarve kinnitamine;
[RT I 2008, 58, 328- jõust. 01.01.2009]
 - 6) majandusaasta aruande kinnitamine ja valdkonna eest vastutavale ministrile esitamine koos riigieelarvesse kantava puhaskasumi osa suuruse ettepanekuga;
[RT I 2008, 58, 328- jõust. 01.01.2009]
 - 7) audiitori valimine, auditeerimistulemuste läbivaatamine ja valdkonna eest vastutavale ministrile esitamine;
 - 8) auditikomitee moodustamine ja selle reglemendi kinnitamine, et tagada nõukogu nõustamine raamatupidamise korraldamise, välis- ja siseauditeerimise, sisekontrollisüsteemi toimimise, finantsriskide juhtimise ja tegevuse seaduslikkuse monitooringu, samuti eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise asjus;
 - 9) siseauditi struktuuriüksuse põhimääruse, aastatööplaani, eelarve, koosseisu, siseauditi protseduuri ja siseauditi struktuuriüksuse juhataja ametijuhendi kinnitamine ning siseauditi struktuuriüksuse juhatajaga töölepingu sõlmimiseks, muutmiseks või lõpetamiseks nõusoleku andmine;
[RT I, 05.01.2011, 13- jõust. 15.01.2011]
 - 10) töötajate palgaastmestiku kinnitamine;
 - 11) Rahandusministeeriumilt tagastatava toetuse võtmise otsustamine;
[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]
 - 12) vara kasutusse andmise ja võõrandamise otsustamine käesolevas seaduses nimetatud juhul;
 - 13) RMK poolt riigi esindajana eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise otsustamine ning RMK esindamine nendes.
[RT I 2008, 58, 328- jõust. 01.01.2009]
- (8) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord kolme kuu jooksul. Nõukogu koosolekute kokkukutsumise ja toimumise kord sätestatakse RMK põhimääruses.
- (9) Nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse ja selle maksmise korra määrab Vabariigi Valitsusmäärusega. Nõukogu liikmetele tasu maksmisel arvestatakse nende osalemist nõukogu koosolekul ja nõukogu tegevuses.
- (10) Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul õigus tutvuda kõikide RMK dokumentidega, samuti kontrollida raamatupidamise õigsust, vara olemasolu, RMK tegevuse vastavust seadustele, teistele õigusaktidele ja RMK põhimäärusele.

(11) Nõukogu liikmed vastutavad seaduse ja põhimääruse nõuete rikkumise ja oma kohustuste täitmata jätmisega riigile tekitatud kahju eest solidaarselt. Nõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta on ebaseadusliku tegevuse aluseks oleva otsuse vastuvõtmisel jäänud eriarvamusele ja eriarvamus on kantud protokollis. Nõukogu liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 50. Riigimetsa Majandamise Keskuse juhatus

(1) RMK juhatus on RMK juhtimisorgan, kes esindab ja juhib RMK-d. Juhatus lähtub juhtimisel seadustest ja nõukogu korraldustest ning esitab nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate RMK tegevusest ja majandusolukorrast.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(2) RMK juhatus on kuni viieliikmeline. Juhatuse volituste kestus on viis aastat.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Juhatuse liikmete valimise kord, juhatuse liikmetele esitatavad nõuded ja juhatuse liikmetega lepingute sõlmimise kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(4) RMK-d võib kõigis õigustoimingutes esindada iga juhatuse liige. Juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad määratakse juhatuse liikmega sõlmitava lepinguga.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(5) Juhatus korraldab raamatupidamist.

(6) RMK töötajatega sõlmib töölepingud juhatuse esimees või tema volitatud isik.

(7) Juhatuse liige ei või nõukogu nõusolekuta olla:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtja RMK tegevusaladel;
- 2) RMK tegevusaladel tegutseva täisühingu osanik ega usaldusühingu täisosanik;
- 3) RMK tegevusaladel tegutseva äriühingu juhtimisorgani liige.

(8) Kui juhatuse liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatuga, võib nõukogu juhatuse liikmelt nõuda keelatud tegevuse lõpetamist ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist RMK-le, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(9) Keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, kui nõukogu sai teada käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud kohustuse rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat kohustuse rikkumisest arvates. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

(10) Juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuse rikkumisega tekitanud kahju RMK-le, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 51. Riigimetsa Majandamise Keskuse raamatupidamine

(1) RMK on iseseisev raamatupidamiskohustuslane ja lähtub oma raamatupidamise korraldamisel raamatupidamise seadusest, teistest seda valdkonda reguleerivatest õigusaktidest ja RMK põhimäärusest.
[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(2) RMK on käibemaksukohustuslane.

§ 52. Riigimetsa Majandamise Keskuse aruandlus ja kontroll Riigimetsa Majandamise Keskuse tegevuse üle

(1) Juhatus esitab audiitori kontrollitud majandusaasta aruande nõukogule kinnitamiseks hiljemalt neli kuud pärast majandusaasta lõppu.

(2) RMK tegevust kontrollib Riigikontroll riigikontrolli seaduses sätestatud korras ja ulatuses.

7. jagu

Riigimetsa Majandamise Keskuse vara valdamine, kasutamine ja käsutamine

§ 53. Riigimetsa Majandamise Keskuse vara

(1) RMK vara (edaspidi *vara*) on riigivara valitseja poolt RMK valdusesse antud ning RMK enda tegevuse tulemusena tekkinud ja omandatud kinnis- ja vallasasjad ning rahaliselt hinnatavad õigused ja kohustused.

(2) RMK on Keskkonnaministeeriumi valitsetavat riigimetsamaad ja RMK valduses olevat muud vara valitsema volitatud asutus.

(3) RMK valdab, kasutab ja käsutab tema valduses olevat vara riigimetsa majandamiseks ja tulu saamiseks käesolevas seaduses sätestatud korras. Riigimetsa kasutusõiguse ja metsamaterjali valdamise, kasutamise ja käsutamise korral rakendatakse käesoleva seaduse §-des 45 ja 46 sätestatud.

(4) Kui RMK valduses olev vallasasi või maatüki oluliseks osaks olev ehitis ei ole vajalik riigimetsa majandamiseks ega tulu saamiseks ja selle säilitamine on majanduslikult ebaotstarbekas, võib RMK juhatus nimetatud vara tunnistada kõlbmatuks ja see kantakse RMK juhatuse otsuse alusel maha ning vajaduse korral hävitatakse.

(5) Riigile kuuluva ja RMK valduses oleva kinnisvara müügi kooskõlastab RMK riigivara valitsejaga. [RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(6) Vara kasutamine, kasutusse andmine, võõrandamine ja kõlbmatuks tunnistamine käesolevas seaduses nimetatata juhul toimub riigivaraseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras.

§ 54. Vara kasutamisest, kasutusse andmisest ja võõrandamisest saadava tulu kasutamine

(1) Vara kasutamisest, kasutusse andmisest ja võõrandamisest saadavat tulu kasutatakse riigimetsa majandamiseks.

(2) Kinnisasjade müügist saadavat tulu kasutatakse RMK-le kinnisasjade omandamiseks riigimetsa majandamise või tulu saamise eesmärgil.

§ 55. Vara kasutusse andmine tulu saamiseks

(1) Vara antakse tulu saamiseks teise isiku kasutusse, kui vara ei ole riigimetsa majandamiseks ajutiselt vajalik.

(2) Vara kasutusse andmine toimub:

- 1) vallas- ja kinnisasjade üürile- või rendileandmisena;
- 2) kinnisasjade piiratud asjaõigustega koormamisena.

§ 56. Vara kasutusse andmise otsustaja

(1) Vara kasutusse andmise otsustaja on:

- 1) vallas- ja kinnisasjade üürile- või rendileandmisel RMK juhatus või juhatuse volitatud isik;
- 2) kinnisasjade reaali- või isiklike servituutidega koormamisel RMK juhatus või juhatuse volitatud isik;
- 3) kinnisasjade hoonestusõigusega koormamisel kuni 50 aastaks RMK juhatus, hoonestusõigusega koormamisel rohkem kui 50 aastaks RMK nõukogu;
- 4) muude piiratud asjaõigustega koormamisel RMK juhatus.

(2) Vara kasutusse andmise lepingu sõlmib RMK juhatuse liige või tema volitatud isik.

§ 57. Vara kasutusse andmise kord

(1) Vara kasutusse andmise viisid on läbirääkimine, enampakkumine ja läbirääkimine koos enampakkumisega.

(2) Vara kasutusse andmise viisi määrab vara kasutusse andmise otsustaja, lähtudes majanduslikust otstarbekusest.

(3) Vara kasutusse andmiseks korraldatakse enampakkumine, kui eelnevalt on teada, et vara kasutamisest on huvitatud rohkem kui üks isik või kui enampakkumise korraldamine töötab vara kasutusse andmisel läbirääkimistest või lisaks läbirääkimistele suuremat tulu.

(4) Vara kasutusse andmisest enampakkumise korras teatatakse vähemalt üks nädal enne pakkumise toimumist väljaandes Ametlikud Teadaanded ja RMK veebilehel. Vajaduse korral võib sellekohaseid teateid ja kuulutusi levitada täiendavalt ka muul viisil. Pakkumise teates tuleb ära märkida kasutusse antavat vara iseloomustavad põhinäitajad ja kasutusse andmise põhitingimused.

(5) Vara kasutusse andmise täpne kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(6) Vara kasutusse andmise leping sõlmitakse isikuga, kelle pakkumise on kasutusse andmise otsustaja tunnistanud parimaks. Kehtestatud tingimustele vastavate pakkumiste puudumise korral on kasutusse andmise otsustajal õigus jätta leping sõlmimata.

(7) Teade vara kasutusse andmise kohta avaldatakse RMK veebilehel.

§ 58. Vara kasutusse andmise tasu suurus, tähtajad ja muud kasutusse andmise tingimused

(1) Vara antakse kasutusse tasu eest. Tasu suurus ei tohi olla väiksem vara kasutusse andmisel saadava tasu harilikust väärtusest.

(2) Vara kasutusse andmise tähtajad ja muud vara kasutusse andmise tingimused määrab vara kasutusse andmise otsustaja, lähtudes vara liigist ja majanduslikust otstarbekusest.

§ 59. Vara võõrandamine tulu saamiseks

(1) Vara võõrandatakse tulu saamiseks, kui vara ei ole riigimetsa majandamiseks vajalik ning vara võõrandamine on majanduslikult otstarbekam vara kasutusse andmisest.

(2) Vara võõrandatakse raha eest.

(3) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 60. Vara võõrandamise otsustaja

(1) Vara võõrandamise otsustaja on:

1) vara korral, mille harilik väärtus on 32 000 või enam eurot, RMK nõukogu;
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

2) vara korral, mille harilik väärtus on kuni 32 000 eurot, RMK juhatus.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 61. Vara võõrandamise kord

(1) Vara võõrandamise viis on enampakkumine.

(2) Vara võõrandamise otsustaja võib otsustada võõrandamise enampakkumiseta, kui vara võõrandamine sel viisil annab suuremat kasu.

(3) Enampakkumise korraldab vara võõrandamise otsustaja määratud vähemalt kolmeliikmeline komisjon.

(4) Vara võõrandamisest enampakkumise korras teatatakse vähemalt kaks nädalat enne pakkumise toimumist väljaandes Ametlikud Teadaanded ja RMK veebilehel. Vajaduse korral võib sellekohaseid teateid ja kuulutusi levitada täiendavalt ka muul viisil. Pakkumise teates tuleb ära märkida võõrandatavat vara iseloomustavad põhinäitajad ja vara võõrandamise alghind. Enampakkumisel ei tohi alghind olla väiksem võõrandatava vara harilikust väärtusest.

(5) Vara võõrandamise täpne kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(6) Vara võõrandamise lepingu sõlmib RMK juhatuse liige või tema volitatud isik.

(7) Vara võõrandamise leping sõlmitakse isikuga, kes nõustub kehtestatud müügitingimustega.

(8) Teade vara võõrandamise kohta avaldatakse RMK veebilehel.

§ 62. [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 63. Vara omandamine

(1) RMK omandab vara riigimetsa majandamiseks või tulu saamiseks RMK eelarves selleks määratud vahendite arvelt.

(2) RMK vara omandamine on:

1) vallas- ja kinnisasjade omandamine tasu eest või tasuta;

2) teistele isikutele kuuluvate vallas- ja kinnisasjade kasutus- või asjaõiguste omandamine;

3) teistele isikutele kuuluvate kinnisasjade koormamine piiratud asjaõigustega;

4) nõudeõiguste omandamine.

§ 64. Vara omandamise otsustaja

(1) Vara omandamise otsustaja on:

- 1) vallas- ja kinnisasjade omandamisel RMK juhatus või tema volitatud isik;
- 2) teistele isikutele kuuluvate vallas- ja kinnisasjade kasutus- ja asjaõiguste omandamisel RMK juhatus või tema volitatud isik;
- 3) teistele isikutele kuuluvate kinnisasjade koormamisel piiratud asjaõigustega RMK juhatus;
- 4) nõudeõiguse omandamisel RMK juhatus.

(2) Vara omandamise lepingu sõlmib RMK juhatuse liige või tema volitatud isik.

§ 65. Vara omandamise kord

(1) RMK omandab vara riigihangete seaduses sätestatud korda järgides.

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Vara omandamiseks peab läbirääkimisi vara omandamise otsustaja või tema volitatud isik.
[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(4) Vara omandamise läbirääkimiste pidamise kord sätestatakse RMK põhimääruses.

(5) Teade vara omandamise kohta avaldatakse RMK veebilehel.

4¹. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 65¹. Riiklik järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 25 ning § 40 lõigetes 2 ja 9 nimetatud nõuded, täitmise üle teostab Keskkonnainspeksioon.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

(2) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse §-s 25 ning § 40 lõigetes 2 ja 9 nimetatud nõuete täitmise üle teostab Keskkonnaamet.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 65². Riikliku järelevalve erimeetmed

(1) Keskkonnainspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Keskkonnaamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 50 ja 51 sätestatud erimeetmeid.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 65³. Riikliku järelevalve erisused

(1) Korrakaitseorgani ametiisik võib järelevalve teostamise eesmärgil viibida ja liikuda sõidukiga, sealhulgas maastikusõidukiga ja ujuvvahendiga, maa- või veelalal, kus viibimine ja liikumine on keskkonnakaitse eesmärgil õigusaktiga keelatud või piiratud.

(2) Tähistatud kinnisasjale võib Keskkonnainspeksioon siseneda valdaja või muu õigustatud isiku juuresolekuta, kui:

1) see on vajalik olulise ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks ja nimetatud isikute kaasamisega kaasneks viivitus, mis seaks ohu meetme kohaldamise eesmärgi saavutamise, või

2) valdusesse sisenemise eesmärk on läbipääsu tagamine teisele kinnisasjale või veekogule.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud alusel valdusesse sisenemisest ei pea Keskkonnainspeksioon hiljem valdajat teavitama, kui valduses ei viidud pärast sisenemist läbi järelevalve- või süüteomenetluse toiminguid.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 65⁴. Vahetu sunni kasutamine

(1) Keskkonnainspeksioonil on lubatud kasutada füüsilist jõudu, erivahendeid ja teenistusrelvi korrakaitseasutades sätestatud alusel ja korras.

(2) Keskkonnainspeksiooni erivahendid on käeraud.

(3) Keskkonnainspeksiooni teenistusrelvad on tulirelvad.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 65⁵. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

5. peatükk KAHJU HÜVITAMINE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 66. Metsa majandamise riiklik järelevalve

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 67. Keskkonnale tekitatud kahju ja selle hüvitamine

(1) Keskkonnale õigusvastaselt tekitatud kahju hüvitab kahju tekitanud isik riigile käesolevas paragrahvis sätestatud ulatuses ja korras.

(2) Keskkonnale tekitatakse käesoleva seaduse tähenduses kahju, kui:

1) raiutakse lubatust nooremaid või väiksema keskmise rinnasdiameetriga puustuid, metsaraiel ei peeta kinni puistu rinnaspindala või täiuse lubatud määra, raieajast või -liigist, ei peeta kinni raiejärkude järgnemisele kehtestatud vähimast ajast või raiutakse metsa kohas, kus see on keelatud;

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

2) ei peeta kinni uuendusraielangi pindala suurusest, alustatakse uut uuendusraiet enne vahetult kõrval asuva uuendusraielangi uuenemist, häilraiel raiutakse lubatust rohkem või suuremaid häile või veerraiel raiutakse lagedaks laiem metsaala kui puistu keskmine kõrgus;

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

3) hävitatakse või kahjustatakse puid, põõsaid, metsakultuuri või looduslikku uuendust nende mehhaanilise vigastamise või kasvutingimuste ebasoodsaks muutmise teel;

4) kahjustatakse pinnast;

5) põhjustatakse metsa põlemist;

6) risustatakse metsa;

7) jäetakse koristamata raiekohad või metsamaterjali laoplatsid;

8) rikutakse metsast toore koorimata okaspuu väljaveo tähtaegu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud juhtudel arvestatakse kahju vastavalt käesoleva seaduse lisades 2 ja 3 sätestatud määradele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud juhtudel arvestatakse kahju 3200 eurot iga hektari kohta, mis ületab raiuda lubatud ala.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(5) Kui metsakultuuri või looduslikku uuendust, mille kõrgus on alla 0,6 meetri, või puid või põõsaid on hävitatud või kahjustatud nende mehhaanilise vigastamise, kasvutingimuste ebasoodsaks muutmise või põlengu põhjustamise teel, kusjuures:

1) puudel või põõsastel on kahjustatud enam kui 30 protsenti (kuusel enam kui 10 protsenti) puu tüve ümbermõõdust nii, et koore vigastused on vähemalt puiduni, või on kahjustatud või kahjustuse tagajärjel hävinud üle poole puu või põõsa võrast või juurestikust või on hävinud puu ladvaosa, arvestatakse kahju vastavalt käesoleva seaduse lisas 2 sätestatud määradele;

2) puudel või põõsastel on kahjustatud 10–30 protsenti (kuusel kuni 10 protsenti) puu tüve ümbermõõdust nii, et koore vigastused on vähemalt puiduni, või on kahjustatud 1/3–1/2 puu või põõsa võrast või juurestikust, arvestatakse kahju 25 protsendi ulatuses käesoleva seaduse lisas 2 sätestatud määradest;

3) puudel või põõsastel on kahjustatud alla 10 protsendi puu tüve ümbermõõdust nii, et koore vigastused on vähemalt puiduni, või on kahjustatud 1/4–1/3 puu või põõsa võrast või juurestikust, arvestatakse kahju 10 protsendi ulatuses käesoleva seaduse lisas 2 sätestatud määradest;

4) metsakultuuri või loodusliku uuendust, mille kõrgus on alla 0,6 meetri, on kahjustatud nii, et see on põhjustanud metsakultuuri või loodusliku uuenduse hävimise, arvestatakse kahju 447 eurot ühe hektari kohta.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(6) Kui on kahjustatud pinnast, arvestatakse kahju:

1) lammi-, soostunud ja madalsoometsas ning lammipajustikus 0,60 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

2) loo- ja nõmmemetsas 0,50 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

3) palu-, laane-, salu- ja sürjametsas 0,35 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

4) kõdusoo-, rabastuvas, raba- ja siirdesoometsas 0,25 eurot maa-ala ühe ruutmeetri kahjustamise eest.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(7) Kui pinnast kahjustatakse raielankidel metsa ülestöötamise käigus, kuulub kahjuna arvestamisele kahjustus, mis ületab 25 protsenti raielangil pindalast.

(8) Kui on risustatud metsa:

1) sinna veetud jäätmete või muude ainetega või muul viisil, arvestatakse kahju 6,40 eurot risustatud maa-ala ühe ruutmeetri kohta;

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

2) peatus- või laagrikoha koristamata jätmisega, arvestatakse kahju 0,60 eurot risustatud maa-ala ühe ruutmeetri kohta.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(9) Kui on jäetud koristamata raielangid või metsamaterjali laoplatid, arvestatakse kahju 320 eurot raidmetest või metsamaterjali jääkidest koristamata maa-ala ühe hektari kohta või 1,60 eurot iga üksikpuu või -põõsa raiumise koha koristamata jätmise kohta, kuid mitte enam kui 320 eurot ühe hektari kohta, või 1,60 eurot iga toore koorimata okaspuidu tihumeetri kohta, mis on raielangilt või metsamaterjali laoplatilt käesoleva seadusega määratud tähtjaks välja vedamata.

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]

(10) Kui metsa kahjustamisel on kännud kõrvaldatud või kui tekitatud kahju pole üksikpuude või -põõsaste kaupa võimalik hinnata, arvestatakse kahju metsamajandamiskava metsa kirjeldustes sisalduvatest puistu keskmise puu takseerandmetest lähtudes, kusjuures kahjustatud puude arv arvutatakse eraldiste kaupa, jagades kahjustatud metsaosas üldtagavara keskmise puu mahuga.

(11) Metsa kahjustamisel kaitseala loodusreservaadis ja sihtkaitsevööndis korrutatakse keskkonnale tekitatud kahju arvutamisel kahju arvestamise määr koefitsiendiga 5,0 ning kaitstava loodusobjekti piiranguvööndis ja hoiualal 3,0.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(12) Keskkonnakahju hüvitise nõuab sisse Keskkonnainspeksioon. Kahju hüvitis kantakse riigieelarvesse.

6. peatükk **VASTUTUS**

§ 68. Metsa, puude ja põõsaste ebaseaduslik raiumine, hävitamine ning kahjustamine

(1) Metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumise, hävitamise või muul viisil kahjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 69. Raieõiguse ja metsamaterjali üleandmisel ning metsa raieks andmisel seaduslikkuse tõendamise ja selle kontrollimise kohustuse rikkumine

(1) Raieõiguse või metsamaterjali üleandmisel või metsa raieks andmisel seaduslikkuse tõendamise ja selle kontrollimise kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 70. Metsa majandamise nõuete rikkumine

(1) Metsa uuendamise, kasvatamise või kasutamise nõuete või metsakaitse nõuete rikkumise eest, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 68 ja 69 nimetatud juhtudel, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 71. Konfiskeerimise kohaldamine

Kohtuväline menetleja või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-des 68 ja 69 sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

§ 72. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 68–70 sätestatud väärtegedele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 68–70 sätestatud väärtegede kohtuväline menetleja on:

1) Keskkonnainspeksioon;

2) politseiasutus.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

7. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 73.–§ 79.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 80. Seaduse rakendamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud metsaseaduse alusel kaitsemetsa kategooriasse kuulunud uuristus- ja tuuleohtlike alade, loolade ja survealade põhjaveega alade ning muinsuskaitse objektide piirsesse jääva metsa majandamise piirangud kehtivad 2008. aasta 1. jaanuarini.

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

(3) Kui metsaomanikul tekib metsa uuendamise kohustus enne 2007. aasta 1. jaanuari, uuendab ta metsa enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud metsaseaduse kohaselt. Kui uuendatav ala ei ole seitsme aasta jooksul pärast uuendamise kohustuse tekkimist käesoleva seaduse § 24 lõike 4 kohaselt uuenenud, teeb Keskkonnaamet metsaomanikule käesoleva seaduse § 25 lõikes 8 sätestatud ettekirjutuse. Ettekirjutuse selles märgitud tähtajaks täitmata jätmise korral rakendatakse metsaomaniku suhtes sunnivahendit vastavalt käesoleva seaduse § 25 lõikele 8.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(4) Enne käesoleva seaduse jõustumist moodustatud RMK nõukogu liikmete volitused kehtivad kuni käesoleva seaduse alusel moodustatud nõukogu koosseisu kinnitamiseni.

(5) Enne käesoleva seaduse jõustumist ametisse nimetatud RMK peadirektori volitused kehtivad kuni RMK juhatuse liikmete valimise kohta tehtava nõukogu otsuse jõustumiseni.

(6) Enne käesoleva lõike jõustumist vastu võetud metsamajandamiskava kehtestamise otsused ei ole pärast käesoleva lõike jõustumist esitatud metsateatiste menetlemisel Keskkonnaametile õiguslikult siduvad.

[RT I, 05.01.2011, 13- jõust. 15.01.2011]

§ 81. Reformimata maal kasvava metsa majandamine ja raadamine

(1) Erastamisele ja tagastamisele kuuluval maal kasvava metsa majandamist korraldab kuni maareformi seaduse alusel maa omandiõiguse ümbervormistamiseni Keskkonnaamet.

[RT I, 05.01.2011, 13- jõust. 15.01.2011]

(2) Erastamisele ei kuulu 1940. aasta 23. juulini riigile kuulunud ja käesolevaks ajaks metsaga kaetud alad.

(3) Kui mets kasvab maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal, korraldab metsa majandamist ja raadamist kuni maareformi seaduse alusel maa omandiõiguse ümbervormistamiseni RMK.

[RT I 2008, 56, 314- jõust. 01.01.2009]

§ 82. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 26 ja § 41 lõige 5, lõike 7 punkt 2 ning lõiked 9 ja 10 jõustuvad 2007. aasta 1. juulil.

¹ Nõukogu direktiiv 99/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta (EÜT L 11, 15.01.2000, lk 17–40).

Lisa 1

[Kehtetu -RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

Lisa 2 Keskkonnale tekitatud kahju arvestamise määrad sõltuvalt ebaseaduslikult raiutud puu kännu läbimõõdust

Lisa 3 Metsa raiumisel metsa rinnaspindala lubatud alammäärast väiksemaks viimisega keskkonnale tekitatud kahju arvestamise määrad

[RT I, 11.12.2013, 1- jõust. 01.01.2014]